

Kryteria oceniania z języka polskiego

Klasa V

	Kształcenie literackie i kulturalne	Formy wypowiedzi (pisanie)	Nauka o języku
	SEMESTR I		
Ocena dopuszczająca	<p>Jak w klasie IV oraz:</p> <ul style="list-style-type: none">- technika cichego i głośnego czytania pozwala na rozumienie tekstu,- wyodrębnia elementy świata przedstawionego w utworze literackim, choć czasem z pomocą nauczyciela.- rozpoznaje mit, bajkę,- rozumie tekst epicki po cichym przeczytaniu,- odpowiada na pytania zadane do usłyszanych tekstów,- zna lektury obowiązkowe dla klasy V,- opisuje swoje wrażenia po przeczytaniu lektury,- zna pojęcia z teorii literatury: autor, narrator, bohater, wers, zwrotka (strofa), rym, rytm.- rozpoznaje (czasem z pomocą	<p>Jak w klasie IV oraz:</p> <ul style="list-style-type: none">- zna formy wypowiedzi z klasy IV,- tworzy zdania poprawne pod względem składniowym,- potrafi zredagować następujące formy wypowiedzi: opowiadanie, kartka pocztowa, list, dialog, plan wydarzeń, przepis, zaproszenie, instrukcja, kartka z pamiętnika, choć w jego wypowiedziach pisemnych będą występowały błędy językowe, stylistyczne, ortograficzne, logiczne, kompozycyjne,- potrafi opisać wygląd, np. kolegi i podać kilka cech charakteru,- z pomocą nauczyciela formułuje pytania do tekstu,- opowiada o wydarzeniach prawdziwych lub zmyślonych,- zna zasady estetycznego zapisu,	<p>Jak w klasie IV oraz:</p> <ul style="list-style-type: none">- zna podstawowe zasady ortograficzne dotyczące pisowni rz, ż, ó, u, ch, h oraz pisowni wielkiej i małej litery,- zna podstawowe części mowy (czasownik, rzeczownik, przymiotnik, przysłówek),- rozpoznaje części mowy i określa ich formy przy pomocy nauczyciela,- rozpoznaje zdanie i równoważnik zdania,- wskazuje proste przykłady podmiotu i orzeczenia,- poprawnie stosuje znaki interpunkcyjne na końcu wypowiedzeń.

	<p>nauczyciela) podstawowe środki poetyckie: epitet, porównanie, dźwiękonaśladownictwo, uosobienie,</p> <ul style="list-style-type: none"> - wygłasza tekst poetycki, choć z błędami, - samodzielnie korzysta ze słownika ortograficznego, z innych z pomocą nauczyciela, - zna podstawowe pojęcia związane z teatrem. 	<ul style="list-style-type: none"> - prowadzi starannie i schludnie zeszyt przedmiotowy, choć mogą w nim występować nieliczne luki w notatkach. 	
SEMESTR II			
	<p>jw. oraz:</p> <ul style="list-style-type: none"> - potrafi podać przykład powieści, legendy, - stara się korzystać z różnych źródeł informacji, - z niewielką pomocą identyfikuje wypowiedź jako tekst informacyjny, literacki, reklamowy, - zna podstawowe terminy związane z przekazami ikonicznymi, filmowymi. 	<p>jw. oraz:</p> <ul style="list-style-type: none"> - odtwarza przebieg wycieczki i imprezy szkolnej (sprawozdanie), - redaguje notatkę, ogłoszenie, opis przedmiotu, obrazu, - stara się formułować dłuższe wypowiedzi zgodne z tematem i zadaną formą. 	<p>jw. oraz:</p> <ul style="list-style-type: none"> - z pomocą nauczyciela rozpoznaje części zdania w krótkich i prostych przykładach, - z pomocą nauczyciela rozpoznaje zdania złożone i pojedyncze.
Ocena dostateczna	SEMESTR I		

	<p>Spełnia wszystkie wymagania na ocenę dopuszczającą oraz:</p> <ul style="list-style-type: none"> - czyta głośno z niewielkimi błędami, zwracając uwagę na intencję (wymowę) tekstu (informacja, przeżycie, perswazja), - zna lektury obowiązkowe, - potrafi wyodrębnić elementy świata przedstawionego (czas i miejsce akcji, bohaterowie, wydarzenia), - potrafi chronologicznie uporządkować wydarzenia opisane w tekście literackim, - dzieli się wrażeniami po przeczytanej lekturze oraz uzasadnia je, - omawia akcję utworu literackiego, - poprawnie odpowiada na pytania zadane do usłyszanych i samodzielnie przeczytanych tekstów, - próbuje samodzielnie odczytać tekst na poziomie przenośnym, - zna pojęcia mit, bajka, - rozróżnia elementy realistyczne i fantastyczne, fikcyjne od rzeczywistych, - wskazuje cechy bohaterów, - podejmuje rozważania i ocenia postępowanie bohaterów, - odróżnia osobę mówiącą i narratora od rzeczywistego autora, - zna i rozpoznaje pojęcia: epitet, 	<p>Spełnia wszystkie wymagania na ocenę dopuszczającą oraz:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tworzy rozbudowane zdania, poprawne stylistycznie i gramatycznie, - konstruuje dłuższe formy wypowiedzi zgodne z tematem, - stosuje poznane formy wypowiedzi pisemnej (opowiadanie, w tym opowiadanie z dialogiem, opis postaci- elementy charakterystyki, list, kartka z pamiętnika kartka pocztowa, zaproszenie , instrukcja, przepis, plan wydarzeń), rozpoznaje ich formy gatunkowe, - w wypowiedziach pisemnych na ogół przestrzega zasad poprawnościowych w zakresie językowym, ortograficznym, interpunkcyjnym, kompozycyjnym (wyodrębnia wstęp, rozwinięcie, zakończenie, akapity), - poprawnie wyszukuje fragment lektury do charakterystyki postaci. 	<p>Spełnia wszystkie wymagania na ocenę dopuszczającą oraz:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna podstawowe reguły ortograficzne- rz, ż, ó, u, ch, h oraz zasady pisowni wielką i małą literą, - posługuje się zasadami pisowni <i>nie</i> z różnymi częściami mowy, - poprawnie zapisuje cząstkę <i>-by</i> z czasownikami, - poznane zasady ortograficzne stosuje w praktyce, - rozpoznaje i odmienia poznane części mowy (czasownik, rzeczownik, przymiotnik, przysłówki, przyimek) - zna podstawowe kategorie fleksyjne poznanych części mowy, - odmienia czasowniki przez tryby, - stopniuje przymiotnik i przysłówki, - zna pojęcie tematu i końcówki rzeczownika, - odróżnia części mowy odmienne i nieodmienne, - rozpoznaje i tworzy zdanie pojedyncze, równoważnik zdania, różne rodzaje wypowiedzeń, - wskazuje w zdaniu orzeczenie i podmiot.
--	--	--	---

	<p>metafora (przenośnia), uosobienie, dźwiękonaśladownictwo, porównanie, osoba mówiąca, narrator, rodzaje narracji, wers, zwrotka, rym rytm, refren, wiersz rymowany i nierymowany (biały),</p> <ul style="list-style-type: none"> - wygłasza tekst z pamięci, - prowadzi schludnie i starannie zeszyt z kompletnymi notatkami, - wyodrębnia elementy dzieła teatralnego. 		
SEMESTR II			
	<p>jw. oraz:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna pojęcie legendy, powieści, - zna pojęcia: neologizm, archaizm, - korzysta z różnych słowników językowych i encyklopedii, czasem z niewielką pomocą, - wyodrębnia elementy dzieła filmowego i plastycznego. 	<p>jw. oraz:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uzasadnia własne zdanie w formie pisemnej, dobierając trafne argumenty, - zna cechy reklamy, - redaguje notatkę, sprawozdanie, ogłoszenie, opis przedmiotu, opis obrazu, krajobrazu, zna ich cechy gatunkowe, - stara się wzbogacać swoje prace używając np. przymiotników, przysłówków, frazeologizmów, opisów, dialogów. 	<p>jw. oraz:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna reguły dotyczące pisowni –i, -ii, -ji, -ą, -ę, -om, -on, -em, -en, - stosuje podstawowe zasady zasady interpunkcji, - w stopniu dostatecznym wykorzystuje w praktyce poznane reguły ortograficzne, - rozpoznaje liczebnik, spójnik, - wyodrębnia i nazywa podstawowe części zdania, dostrzega związki i zależności między nimi, - rozpoznaje i tworzy zdanie złożone.

	SEMESTR I		
ocena dobra	<p>Spełnia wszystkie wymagania na ocenę dostateczną oraz:</p> <ul style="list-style-type: none"> - czyta głośno i recytuje tekst zwracając uwagę na dykcję, pauzy oraz przekazując intencję tekstu, - dobrze zna obowiązkowe lektury, - samodzielnie odróżnia pojęcie fikcji literackiej od rzeczywistości, - jasno i rzeczowo odpowiada na pytania zadane do usłyszanych i przeczytanych tekstów, - często wypowiada się na lekcjach na poruszane tematy, - omawia akcję, wskazując główne wątki, - charakteryzuje i ocenia bohaterów, - dobrze identyfikuje wypowiedź jako tekst informacyjny, literacki, reklamowy, - zna pojęcia: mit, bajka, określa ich cechy gatunkowe, - wskazuje w narracji elementy opisu, opowiadania, dialogu, - w utworze poetyckim wyróżnia środki stylistyczne oraz tworzy własne przykłady. 	<p>Spełnia wszystkie wymagania na ocenę dostateczną oraz:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tworzy rozbudowane i poprawne zdania, - nie ma problemu z konstruowaniem dłuższych form wypowiedzi zgodnych z tematem oraz zadaną formą, - wypowiedzi pisemne i ustne mogą zawierać nieliczne błędy językowo-stylistyczne i ortograficzne, - stosuje odpowiednią kompozycję i układ graficzny zgodny z wymogami danej formy pisemnej, - tworzy opowiadania o wydarzeniach prawdziwych lub zmyślonych, dodając szczegóły i sygnalizując zaangażowanie emocjonalne, - formy wypowiedzi charakteryzują się poprawną kompozycją, odpowiednią treścią, bogatym słownictwem. 	<p>Spełnia wszystkie wymagania na ocenę dostateczną oraz:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opanował w stopniu dobrym ortografię, - samodzielnie rozpoznaje części mowy i poprawnie je odmienia, - rozumie i rozpoznaje temat i końcówkę w odmianie wyrazu, - zna pojęcie oboczności głosek na prostych przykładach.
	SEMESTR II		

jw. oraz:

- znaj pojęcia: legenda, powieść, określa ich cechy gatunkowe,
- w utworze poetyckim wyróżnia środki stylistyczne i określa ich funkcje,
- układa ramowy i szczegółowy plan akcji,
- odróżnia styl potoczny od literackiego,
- samodzielnie i z własnej inicjatywy z różnych korzysta z różnych źródeł informacji,
- samodzielnie wyszukuje informacje w słownikach różnego typu,
- poprawnie wyszukuje znaczenie związków frazeologicznych (głównie pochodzących z mitologii) pojawiających się w czytanych tekstach,
- w opisie i interpretacji stosuje poznaną terminologię,
- odbiera tekst na poziomie przenośnym.

jw. oraz:

- dba o bogacenie słownictwa,
- stosuje styl adekwatny do tematu wypowiedzi pisemnej,
- redaguje reklamę jako tekst o charakterze perswazyjnym,
- samodzielnie redaguje formę sprawozdania,
- tworzy notatkę uwzględniając jej najważniejsze cechy.

jw. oraz:

- dobrze zna zasady interpunkcji,
- odróżnia części mowy odmienne i nieodmienne,
- rozumie stosunki współrzędności i podrzędności zespołów składniowych,
- rozumie pojęcie zdania złożonego współrzędnie i podrzędnie,
- odróżnia związek główny od związków pobocznych,
- zna rodzaje określeń (części zdania: przydawka, dopełnienie, okolicznik).

SEMESTR I

**Ocena bardzo
dobra**

<p>Spełnia wszystkie wymagania na ocenę dobrą oraz:</p> <ul style="list-style-type: none">- uczeń opanował pełny zakres wiadomości określony programem nauczania dla klasy piątej,- doskonale zna lektury obowiązkowe,- wykazuje się bardzo dobrą znajomością przeczytanego tekstu, potrafi wyjaśnić jego przesłanie, wskazać informacje wyrażone wprost i pośrednio, w tym metaforyczne,- określa i charakteryzuje i ocenia bohaterów, narratora i typ narracji,- analizuje utwór poetycki, wykorzystując wiedzę z teorii literatury,- często i ciekawie wypowiada się realizując zamierzony cel wypowiedzi, dobierając trafne argumenty,- bezbłędnie identyfikuje wypowiedź jako tekst informacyjny, literacki, użytkowy,- samodzielnie dostrzega ogólny sens utworu, przesłanie ideę, temat,- chętnie dzieli się swoimi wrażeniami po przeczytaniu lektury i wyczerpująco je uzasadnia,- samodzielnie ocenia i motywuje postępowanie bohaterów,- umiejętnie wyszukuje znaczenie związków frazeologicznych (głównie	<p>Spełnia wszystkie wymagania na ocenę dobrą oraz:</p> <ul style="list-style-type: none">- wypowiedzi ustne i pisemne są całkowicie poprawne pod względem stylistyczno-językowym, ortograficznym, merytorycznym,- doskonale posługuje się poznanymi formami wypowiedzi (opowiadanie, w tym opowiadanie z dialogiem, opis postaci – elementy charakterystyki, list, kartka z pamiętnika, kartka pocztowa, zaproszenie, instrukcja, przepis), rozpoznaje ich formy gatunkowe,-w wypowiedzi pisemnej stosuje odpowiednią kompozycję i układ graficzny (wyznacza wstęp, rozwinięcie, zakończenie, akapity)- umiejętnie konstruuje dłuższe wypowiedzi zgodne z tematem,- opowiada o wydarzeniach prawdziwych lub zmyślonych, dodając ciekawe szczegóły i obrazując zaangażowanie emocjonalne,- tworząc wypowiedź, buduje bogate, wielokrotnie złożone zdania.	<p>Spełnia wszystkie wymagania na ocenę dobrą oraz:</p> <ul style="list-style-type: none">- opanował w stopniu bardzo dobrym ortografię i interpunkcję,- samodzielnie rozpoznaje części mowy i bezbłędnie określa ich kategorie gramatyczne,- tworzy proste wykresy zdań pojedynczych.
---	--	--

<p>z mitologii) pojawiających się w tekście,</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna środki stylistyczne i podaje ich przykłady, - samodzielnie rozpoznaje etapy akcji, - omawia akcję wykazując wątki główne i poboczne, - samodzielnie określa cechy narracji, - samodzielnie często korzysta z różnych źródeł informacji, - w opisie i interpretacji tekstu kultury umiejętnie posługuje się poznaną terminologią, - odbiera teksty kultury na poziomie przenośnym, - próbuje samodzielnie odczytywać wartości wpisane w teksty kultury, - odróżnia sprawy przemijające od wartości ponadczasowych, - odróżnia wytwory kultury wysokiej od wytworów kultury masowej, - czyta głośno i wyraźnie utwory literackie, zwracając uwagę na dykcję i pauzy, skupia się na wyrażeniu intencji tekstu, - recytuje teksty dbając o ich właściwą interpretację. 		
SEMESTR II		

	<p>jw. oraz:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna środki stylistyczne i podaje ich przykłady: archaizm, neologizm, - odróżnia język literacki od potocznego. 	<p>jw. oraz:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nie ma problemu ze stosowaniem poprawnych form gramatycznych wyrazów odmiennych, - stale dba o rozwój własnego słownictwa, - umiejętnie dobiera odpowiedni styl, - doskonale posługuje się poznanymi formami wypowiedzi (sprawozdanie, opis przedmiotu, obrazu, krajobrazu, postaci fantastycznej, notatka, ogłoszenie), rozpoznaje ich formy gatunkowe, - świadomie gromadzi słownictwo z określonych kręgów tematycznych. 	<p>jw. oraz:</p> <ul style="list-style-type: none"> - biegle rozpoznaje poznane części mowy, poprawnie je odmienia i określa ich formy, - całkowicie poprawnie analizuje i stosuje związki wyrazowe w zdaniach, - samodzielnie rozpoznaje części zdania, - dokładnie analizuje zdanie złożone.
<p>Ocena celująca</p>	<p>Spełnia wszystkie wymagania na ocenę bardzo dobrą oraz:</p> <ul style="list-style-type: none"> - posiada rozszerzone umiejętności z zakresu kształcenia kulturowego, literackiego i językowego przewidziane przez program, - twórczo i samodzielnie rozwija własne uzdolnienia i zainteresowania, - wypowiedzi ustne i pisemne są bezbłędne pod względem merytorycznym i poprawnościowym, - nie powiela cudzych pomysłów i poglądów, - bierze udział i osiąga sukcesy w konkursach polonistycznych w szkole i poza nią, - podejmuje działalność literacką lub kulturalną i prezentuje wysoki poziom merytoryczny oraz artystyczny (np. udział w akademiach, współpraca z gazetką szkolną), - wykazuje wysoki stopień zaangażowania w czasie zajęć, - chętnie wykonuje dodatkowe zadania. 		

